

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Kraków, 31 marca 2015r.

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydz. IX Gospodarczy w składzie:

sędzia SO Dariusz Pawłyszcz

protokółant st. sekr. sąd. Aleksander Powroźnik

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w Krakowie 31 marca 2015r. sprawy z powództwa M. W. i G. C. przeciwko (...) S.A. w K. o ustalenie, że powodowie nie zostali zawieszani w czynnościach członków zarządu pozwanej

I oddala powództwo;

II zasądza solidarnie od powodów na rzecz pozwanej koszty postępowania 360 (trzysta sześćdziesiąt) zł.

UZASADNIENIE

Powodowie wnieśli o ustalenie nieistnienia uchwał rady nadzorczej (RN) pozwanej spółki z o.o. z 10 września 2014r. o zawieszeniu powodów w czynnościach członka zarządu oraz o ustalenie, że powodowie nie zostali zawieszani w czynnościach, ponieważ uchwały podjęło dwóch członków RN bez zawiadomienia o posiedzeniu jej trzeciego członka.

W odpowiedzi na pozew [k.41] pozwany wniósł o oddalenie powództwa, ponieważ:

1. każdy z powodów ma interes prawny wyłącznie w weryfikacji swojego statusu członka zarządu, a nie drugiego z powodów,
2. trzeci członek RN został w dniu 10 września 2014r. o g. 14.25 telefonicznie zawiadomiony o posiedzeniu RN.

Zawieszeni członkowie zarządu pozostają członkami zarządu i na podstawie art. 379 § 1 K.s.h. pozwana spółka w procesie z nimi powinna być reprezentowana przez RN. Ponieważ pełnomocnik wnoszący odpowiedź na pozew został umocowany przez prezesa zarządu (niezawieszono), sąd na posiedzeniu 17 marca 2015r. na podstawie art. 130 § 1 w zw. z art. 126 § 3 K.p.c. wezwał pełnomocnika do złożenia prawidłowego pełnomocnictwa, tj. w formie uchwały RN [k.66 2m], co pełnomocnik wykonał pismem z 23 marca 2015r. [k.75].

Pismem z 25 marca 2015r. [k.11] powodowie podnieśli, iż trzeci członek RN złożył rezygnację, RN przestała istnieć i tym samym nie mogła udzielić pełnomocnictwa.

Sąd ustalił, co następuje:

Zarząd i RN pozwanej spółki były trzyosobowe. Dwóch członków RN uchwałami z 10 września 2014r. [k.22] zawiesiło powodowych członków zarządu. Przed posiedzeniem trzeci członek zarządu (niezawieszony prezes) o g. 14.25 odbył 14-sekundową rozmowę z trzecim członkiem RN, który nie wziął udziału w posiedzeniu 10 września 2014r. Mimo tego dwóch biorących udział w posiedzeniu członków sporządziło listę obecności [k.23], na której jako „protokółant” i „przewodniczący” potwierdzili obecność wszystkich 3 członków RN. W dniu 17 marca 2015r. te same osoby sprostowały [k.86] listę obecności na posiedzeniu RN 10 września 2015r. przez usunięcie z niej nieobecnego członka [sprostowana lista k.89].

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o twierdzenia stron niezaprzeczone przez stronę przeciwną (art. 229 i 230 K.p.c.). Sporna była treść rozmowy prezesa pozwanego z nieobecnym członkiem RN w dniu 10 września

2015r. o g. 14.25, a w szczególności czy jej przedmiotem było zawiadomienie członka RN o mającym się odbyć w tym samym dniu posiedzeniu RN i przedmiocie tego posiedzenia. Ze względu na nieistotność dla rozstrzygnięcia (art. 227 K.p.c.) sąd pominął dowody na treść rozmowy.

Sąd zważył, co następuje:

żądanie pozwu

Art. 189 K.p.c. przewiduje jedynie żądanie ustalenia istnienia (ew. nieistnienia) stosunku prawnego lub prawa. Powództwo o ustalenie nieistnienia uchwały można dopuścić tylko wówczas, gdy takie sformułowanie żądania jest w istocie skrótowo redakcyjnym i oznacza żądanie ustalenia (ew. nieistnienia) prawa lub stosunku prawnego. Powodowie w istocie wnieśli jedno żądanie ustalenia, że nie zostali skutecznie zawieszani w czynnościach członków zarządu, co uzasadniają nieistnieniem ważnych uchwał o zawieszeniu.

reprezentacja pozwanego

Członek zarządu może w każdej chwili złożyć rezygnację i samodzielnie złożyć wniosek o wykreślenie z KRS. Jeżeli składa rezygnację wbrew treści stosunku prawnego łączącego go ze spółką musi liczyć się z odpowiedzialnością odszkodowawczą, lecz wbrew swojej woli nie może być uważany za członka zarządu. Jeśli na skutek rezygnacji zarząd przestaje istnieć lub traci możliwość działania przepisy K.c. i u. o KRS przewidują powołanie kuratora zastępującego organ zarządzający.

Jednakże członek RN nie może złożyć rezygnacji skutecznej od chwili oświadczenia woli niezasiadania w RN. RN nie zarządza spółką i tylko walne zgromadzenie może powoływać jej członków. Dlatego rezygnacja członka RN staje się skuteczna dopiero z chwilą przedłożenia jej walnemu zgromadzeniu, tj. organowi, który powołał członka RN (tak SN w wyroku z 9 maja 2012r., V CSK 223/11, OSNC 2012/12/145, LEX nr 1211882). Członek RN zamierzający uzyskać wcześniej skutek rezygnacji powinien doprowadzić do zwołania nadzwyczajnego walnego zgromadzenia.

Zatem RN strony pozwanej istnieje nadal i uchwałą z 23 marca 2015r. [k.76] udzieliła pełnomocnictwa. Wbrew tezę powodów nie było konieczne złożenie ponownej odpowiedzi na pozew. Pismem z 23 marca 2015r. pełnomocnik uzupełnił brak formalny odpowiedzi na pozew złożonej 17 lutego 2015r. Jeżeli pismo dotknięte jest brakiem z art. 126 § 3 K.p.c., to osoba wnosząca pismo może uzupełnić ten brak składając pełnomocnictwo udzielone przez uprawniony organ także po dniu złożenia pisma procesowego dotkniętego brakiem z art. 126 § 3 K.p.c.

Nawet w razie podzielenia zastrzeżeń powodów co do skuteczności pełnomocnictwa z 23 marca 2015r. sąd nie mógłby wydać – jak żądali powodowie – wyroku zaocznego, gdyż do jego wydania konieczne jest istnienie organu, któremu można doręczyć wyrok zaoczny i który może wnieść sprzeciw. Skutkiem nieważności pełnomocnictwa z 23 marca 2015r. byłoby zawieszenie postępowania.

interes prawny zawieszzonego członka zarządu

Zawieszeni członkowie zarządu nie są legitymowani do żądania ustalenia nieskuteczności swojego zawieszenia. W uchwale składu 7 sędziów (uchwała 7 SN z 1 marca 2007r., III.CZP.94/06, OSNC 07/7-8/95 mająca moc zasady prawnej) SN uznał, że członek zarządu odwołany uchwałą wspólników spółki z o.o. nie jest legitymowany do zaskarżenia uchwały. Ze względu na identyczną treść art. 250 p.1 i 422 § 2 p.1 K.s.h. zasada ta w pełni stosuje się do odwołanych członków spółek akcyjnych.

Do czasu podjęcia uchwały z 1 marca 2007r. istniał w doktrynie i orzecznictwie spór co do legitymacji odwołanych członków zarządu do zaskarżania uchwały o odwołaniu. Wg jednego poglądu dopiero wyrok sądu rozstrzygał, czy członek zarządu został skutecznie odwołany i dlatego miał on prawo zaskarżyć uchwałę o odwołaniu. SN wskazaną wyżej uchwałą uznał brak legitymacji odwołanego członka zarządu do zaskarżenia uchwały o odwołaniu, przy czym w uzasadnieniu wskazał, że interes prawny do zaskarżania takich uchwał mają wspólnicy lub akcjonariusze i nie może dojść do sytuacji w której mimo braku woli zaskarżenia takiej uchwały ze strony jakiegokolwiek współnika zaskarża

ją członek zarządu odwołany zaskarżoną uchwałą. Prawo członka zarządu do zaskarżania uchwał wspólników nie służy ochronie interesów własnych członka zarządu, lecz ochronie interesów spółki. Skoro "odwołanie z pełnionej funkcji wyłącza obowiązek troszczenia się przez niego [odwołanego zarządcy] o interesy spółki", to tylko inne podmioty wymienione w art. 422 § 2 K.s.h. mogą zaskarżyć uchwałę o odwołaniu. Swoich własnych interesów wynikających ze stosunku pracy lub innego będącego podstawą sprawowania funkcji członka zarządu odwołany zarządca może bronić na płaszczyźnie prawa pracy lub prawa cywilnego.

Argumentacja ta odnosi się również do uchwał Rady Nadzorczej w przedmiocie odwołania członka zarządu. Uchwały rady nadzorczej nie podlegają zaskarżeniu w trybie art. 422 i 425 K.s.h. i spory o istnienie (ważność, skuteczność) tych uchwał są rozstrzygane w drodze powództwa o ustalenie (art. 189 K.p.c.). W tych sprawach odwołany lub zawieszony członek zarządu także nie ma własnego interesu prawnego w wykazywaniu nieskuteczności odwołania lub zawieszenia i dlatego powództwo zawieszzonego członka zarządu o ustalenie, że nie został zawieszony zawsze podlega oddaleniu z braku interesu prawnego - tylko akcjonariusz oraz sama spółka, której interesy wyrażają jej organy lub ich członkowie (poza członkiem odwołanym lub zawieszonym), mają interes prawny w kwestionowaniu istnienia uchwały rady nadzorczej o odwołaniu członka zarządu (tak samo wyrok SN z 20 stycznia 2009r., II.CSK.419/08, Lex 491555). W szczególności legitymowanym do żądania ustalenia nieskuteczności zawieszenia członków zarządu jest trzeci członek RN, którego zawiadomienie ma wg stron przesądzać o istnieniu lub nieistnieniu uchwał o zawieszeniu.

Zawieszony członek zarządu nie może narzucać się spółce jako uprawniony do wykonywania czynności członka zarządu. Członek zarządu ma prowadzić sprawy spółki i ją reprezentować (art. 368 § 1 K.s.h.), lecz nie ma własnego interesu prawnego w ustaleniu swojego prawa do prowadzenia spraw spółki i jej reprezentowania. Dlatego powództwo na podstawie art. 189 K.p.c. zostało oddalone.

koszty

Na podstawie art. 98 K.p.c. pozwanej spółce przysługuje zwrot kosztów zastępstwa w stawce minimalnej 360 zł, a powodowie na podstawie art. 105 § 2 K.p.c. per analogiam solidarnie odpowiadają za zapłatę tej sumy pozwanemu (o analogicznym stosowaniu art. 105 § 2 K.p.c. SN w post. z 25 listopada 1977r., IV CZ 133/77, LEX nr 8031).

Pozwany wnosił o zasądzenie od każdego z powodów odrębnych kosztów postępowania, lecz było to wynikiem błędnego założenia, że każdy z powodów wytoczył odrębne powództwo i pozwanemu przysługuje od każdego z powodów co najmniej stawka minimalna. Nie było intencją pozwanego uzyskanie od każdego z powodów połowy stawki minimalnej.